

Gjett hvilken rettighet jeg har!

Tema: FN's Verdenserklæring om menneskerettighetene

Mål: Elevene blir mer fortrolige med innholdet i Verdenserklæringen

Når: Etter at elevene har oppnådd en grunnleggende forståelse av hva menneskerettigheter er

Alder: fra 9 år

Metode: Miming og tegning

Tid: 1 UT

Hjelpemidler: Kopier av den forenklete versjonen av FN's Verdenserklæring om menneskerettighetene (én for hver elev; bruk kopioriginal nederst på siden). Lapper med én artikkel hver fra Verdenserklæringen.

Denne øvelsen innledes med en samtale om menneskerettigheter som beskrevet i øvelsen I.5, "Bli kjent med Verdenserklæringen". (Hvis man har tid til det, egner denne øvelsen seg også som fordypning etter øvelsen I.5., "Bli kjent med Verdenserklæringen".) Hver elev får så en kopi av den forenklete versjonen av Verdenserklæringen. Sammen med læreren leser klassen gjennom artiklene og diskuterer deres betydning.

Etter at elevene er blitt litt kjent med Verdenserklæringen, skal de teste de nye kunnskapene sine i et lite spill. En av elevene kommer til tavlen og får en lapp med en av erklæringens artikler. Nå får eleven tretti sekunder på å framstille retten den inneholder, enten gjennom å mime den eller gjennom en tegning på tavlen. Uansett om han/hun tegner eller mimer får eleven ikke lov til å si noe. Resten av klassen skal gjette hvilken menneskerettighet det dreier seg om. Det er lov til å bruke teksten til Verdenserklæringen som hjelpemiddel.

For å gjøre spillet mer spennende kan elevene deles inn i grupper. Hvis noen kjenner igjen rettigheten som framstilles, får gruppen hans/hennes to poeng og gruppen til eleven som framstilte får ett poeng. For eldre barn kan antall forsøk på å gjette rettigheten begrenses til to eller tre per gruppe.

Varianter:

Elevene går sammen to og to. Hvert par får en lapp med en menneskerettighet på. Parene får fem eller ti minutter for å avtale hvordan de kan framstille rettigheten de har fått tildelt. Så mimer ett par om gangen "sin" rettighet, og resten av klassen prøver å gjette hvilken rettighet det dreier seg om. Øvelsen kan også gjennomføres med Barnekonvensjonen.

Kopioriginal

Verdenserklæringen om menneskerettighetene, forenklet versjon

Artikkel 1

Alle mennesker er født frie og bør behandles likt.

Artikkel 2

Alle er like mye verd, uansett, f.eks. hudfarge, kjønn, religion eller språk.

Artikkel 3

Alle har rett til liv, frihet og sikkerhet.

Artikkel 4

Ingen har rett till å gjøre deg til slave, og du skal heller ikke gjøre andre til slave.

Artikkel 5

Ingen har rett till å skade deg eller torturere deg.

Artikkel 6

Alle har rett til overalt å bli behandlet som person og ikke som en ting.

Artikkel 7

Alle er like for loven og har rett til samme beskyttelse av loven.

Artikkel 8

Alle har rett til å få hjelp av en advokat når deres rettigheter ikke blir respektert.

Artikkel 9

Ingen har rett til å kaste deg i fengsel uten grunn eller utvise deg fra landet ditt.

Artikkel 10

Hvis du er anklaget for en forbrytelse må saken mot deg behandles offentlig og på en rettferdig måte.

Artikkel 11

Alle har rett til å bli ansett uskyldige inntil det motsatte er bevist.

Artikkel 12

Alle har rett til privat liv. Ingen har lov til å ta seg inn i huset ditt, åpne brevene dine, plage familien din eller baktale deg.

Artikkel 13

Alle har rett til å reise fritt innenfor sitt land og til å forlate sitt land hvis de ønsker det.

Artikkel 14

Alle har rett til å flykte til et annet land og bli beskyttet der hvis de blir forfulgt eller står i fare for å bli forfulgt. Men denne retten gjelder ikke for de som blir forfulgt på grunn av en vanlig forbrytelse.

Artikkel 15

Alle har rett til å tilhøre et land.

Artikkel 16

Alle voksne har rett til å gifte seg og stifte familie. Mann og kvinne har like rettigheter i et ekteskap. Ingen må bli tvunget til å gifte seg.

Artikkel 17

Alle har rett til å eie eiendom, som ingen kan ta fra dem uten grunn.

Artikkel 18

Alle har rett til å tenke hva de vil og til å handle etter sin overbevisning. Alle er frie til å velge og utøve sin egen religion og til å skifte religion hvis de vil.

Artikkel 19

Alle har rett til å ha sin egen mening, si hva de tenker og til å utveksle informasjon og idéer med andre.

Artikkel 20

Alle har rett til å delta i fredelige møter og foreninger. Ingen må bli tvunget til å tilhøre en forening.

Artikkel 21

Alle har rett til å delta i styringen av sitt eget land.

Artikkel 22

Alle har rett til å bli beskyttet mot å lide nød for å være i stand til å utvikle sine evner og sin personlighet.

Artikkel 23

Alle har rett til arbeid mot rettferdig betaling og under gode arbeidsforhold. Alle har rett til lik betaling for likt arbeid.

Artikkel 24

Alle har rett til hvile og fritid.

Artikkel 25

Alle har rett til mat, klær, bolig og andre livsnødvendige ting. Alle må ha tilgang til hjelp når de er syke.

Artikkel 26

Alle har rett til å gå på skole og lære seg et yrke.

Artikkel 27

Alle har rett til å delta i kulturlivet.

Artikkel 28

Alle land må bidra til å gjøre verden til et sted der alle disse rettighetene kan bli virkeliggjort.

Artikkel 29

Alle må respektere andres rettigheter. Det kan bare settes grenser for dine rettigheter hvis dette er nødvendig for å beskytte rettighetene av en annen person.

Artikkel 30

Ingen stat og ingen enkeltperson har rett til å ødelegge noen av de rettigheter og friheter som er nevnt i denne erklæringen.